

BIBLIOGRAFICKÁ PŘÍLOHA / BIBLIOGRAPHY

DOI 10.69108/slsb.2024.2.07

ABT, Lukáš. *Čti Jeseníky: výlety za poznáním i přírodou pro rodiče a děti.* 1. vydání. Praha: Fragment, 2024. 131 stran. ISBN 978-80-253-6772-8.

Ilustrovaný průvodce po Jeseníkách a Rychlebských horách, který obsahuje pěší, cyklistické i běžkařské trasy s kratší vzdáleností. Bezmála dvě desítky výletů doplňují pověsti z oblasti Jeseníků a ilustrace dokreslující atmosféru daných míst.

DURCZAK, Ondřej. *Fotografický průvodce po mizějících a zapomenutých místech českého Slezska.* 1. vyd. Ostrava: FotoD. 2024, 384 stran. ISBN: 978-80-908415-6-7.

Fotografický průvodce po mizějících a zapomenutých místech českého Slezska je jedinečnou publikací, která tuto oblast mapuje prostřednictvím více než 750 historických i současných fotografií zaměřených převážně na architektonické motivy. Ty jsou na snímcích doprovázeny popisem jejich historie často se zaměřením na proměny, kterými prošly. Publikace zdůrazňuje mizějící prvky místního průmyslového a kulturního dědictví a poskytuje čtenářům možnost poznat tato místa dříve, než zcela zaniknou nebo se nevratně změni.

HOCEK, Jan. *Stezka Slezskem: nejmenší historickou zemí Česka.* Vydání první. Praha: Euromedia Group, 2024. 137 stran. Universum. ISBN 978-80-284-0010-1.

Kniha přináší autorův pohled na naši nejmenší historickou zemi, který doprovází krásné fotografie a podrobný popis přes 400 kilometrů dlouhé trasy pro pěší a cyklisty.

Šestá kniha z edice Via Czechia završuje mnohaletou práci na tvorbě sítě nejdelsích turistických a poutních tras v ČR.

HORSÁKOVÁ, Monika. *Mediální prezentace historie 20. století v dokumentární produkci Televizního studia Ostrava 1990-2020: autoreferát disertační práce.* Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, 2024. 34 stran.

Autoreferát disertační práce, která se zabývá mediální prezentací dějin v dokumentárních filmech Televizního studia Ostrava. Zaměřuje se na dějiny 20. století a na filmy, jež vznikly v letech 1990–2020. Práce se věnuje postavení historického dokumentu v rámci historické kultury a nabízí přehled nejpodstatnějších dokumentárních cyklů a solitérních dokumentů ostravského studia České televize, shrnuje tematický zájem tvůrců a věnuje se spolupráci na ose dramaturg–historik–režisér na konkrétním případu – spolupráci Televizního studia Ostrava s historikem Mečislavem Borákem.

JEŽ, Radim a kol. *České školství v Mostech u Jablunkova: almanach ke stoletému výročí.* Vydání první. Mosty u Jablunkova: Základní škola a mateřská škola Mosty u Jablunkova 750, příspěvková organizace, 2024. 143 stran. ISBN 978-80-11-04582-1.

Základní škola a Mateřská škola Mosty u Jablunkova na jaře 2024 oslavila sté výročí od otevření budovy české obecné školy v Mostech u Jablunkova (samotná škola jako vzdělávací instituce byla v naší obci založena již v roce 1921). Jubilejní publikace ukazuje nejen, jak se škola během sta let měnila, ale i jak významnou roli sehrála v životě obce a jejich obyvatel.

KRAVAR, Zdeněk, SOLNICKÝ, Pavel a TESARŘ, Petr. *Farní kostel ve Velkých Hošticích: 250 let od posvěcení kostela. 1. vydání. Velké Hoštice: Římskokatolická farnost Velké Hoštice ve spolupráci se Zemským archivem v Opavě, 2024. 205 stran. ISBN 978-80-88643-05-0.*

V letošním roce oslaví farní kostel sv. Jana Křtitele ve Velkých Hošticích 250 let od svého vysvěcení. Při té příležitosti tři archiváři Zemského archivu v Opavě Zdeněk Kravar, Pavel Solnický a Petr Tesař sepsali první systematickou historii tohoto kostela. Ve 20 kapitolách čtenář nalezne nejen dějiny samotného barokního kostela, ale i jeho předchůdce, dále např. informace o faře, hřbitovu, zvonech apod. Zvláštní pozornost autoři věnovali umělecko-historickému popisu kostela. Nechybí biogramy umělců spjatých s dějinami kostela a také farářů, kooperátorů a kněží rodáku z farnosti Velké Hoštice

KRŮL, Martin. *Porta Silesiae: jablunkovské šance – raně novověký fortifikační systém na pomezí Slezska, Uher a Polska. Vydání první. Český Těšín: Muzeum Těšínska, 2024. 353 stran, lxxvi stran obrazových příloh. Studie o Těšínsku; 24. ISBN 978-80-86696-73-7.*

Předkládaná publikace je dílem dlouhodobého výzkumu unikátních raně novověkých památek, tzv. jablunkovských šancí, rozestých v horské oblasti Beskyd na pomezí České, Slovenské a Polské republiky. Tématem práce jsou polní opevnění budovaná na slezsko-uherské hranici od druhé poloviny 16. do počátku 19. století. Cílem práce je postihnout stavebně-historický vývoj jablunkovských šancí v co nejširších souvislostech. Hlavní časové období představuje první období existence systému do první poloviny 18. století, kdy hrozilo nebezpečí vpádů z Uher. Pozornost je zamě-

řena na jednotlivé stavební aktivity, vzhled opevnění a zařazení do obecného vývoje pevnostního stavitelství. Druhou velkou oblastí zájmu tvoří „lidský faktor“, lidé, kteří opevnění projektovali, stavěli a bránili. S tím souvisí rovněž každodenní život v opevněních, který se dá poznat na základě dochovaných pramenů.

LUCUK, Vít. *Navzdory osudu: osudy lidí z Jesenicka, Šumperska a Zábřezska 1938-1989. I. vydání. Štýty: Veduta, 2024. 338 stran. ISBN 978-80-86438-88-7.*

Kniha obsahuje vzpomínky třiapadesáti pamětníků ze severní Moravy z období 2. světové války, sovětské okupace a komunismu. Jde o jedinečné lidské osudy, je to kniha o zapomenutých hrdinech, o lidech, kteří se báli, nacházeli a ztráceli sílu, obětovali se za svobodu. Příběhy vychází z autentických výpovědí pamětníků, které navazují na projekt občanského sdružení Post Bellum. Kniha také představuje bohatý fotodokumentační materiál.

Moravskoslezský kraj: města a obce Moravskoslezského kraje, tradice, historie, památky, turistika, současnost. Praha: Proxima Bohemia, 2024. 123. ISBN 978-80-905393-6-5.

Výpravná kniha, ve které jsou přehlednou formou prezentovány města a obce Moravskoslezského kraje – jejich historie, památky, tradice, lidová tvorba, kultura, zajímavosti i jejich současný rozvoj.

PAPRČKA, Milan a kol. *Frýdecko-Místecko z nebe = Frýdek-Místek Region from heaven. Překlad Petra Hoňková. 2. vyd. Zlín: Creative Business Studio, 2024. 127 stran. Česko z nebe. ISBN 978-80-53006-12-5.*

Publikace obsahuje letecké fotografie známých míst Frýdecko-Místecka. Na

jedinečných snímcích uvidíte zajímavé začlenění obcí do okolní přírody, propracované řazení staveb, skvostná zákoutí krajiny a předkládá unikátní pohled na dobře známá místa, která při pohledu shora mohou přinášet zcela nový prožitek.

PFITZNER, Josef. *Historie horního města Zlatých Hor ve Slezsku: se zvláštním zřetelem k dějinám města a hornického práva.* Překlad Petra Sosnová Rozbrojová. První vydání českého překladu. **Zlaté Hory: Město Zlaté Hory, 2024. 223 stran.**

Rok 1924 se nesl ve znamení velkolepých oslav výročí 700 let založení města Zlaté Hory. Sudetoněmecký historik a politik Josef Pfitzner vydává k této příležitosti dějiny města. Kniha je poprvé vydána v českém překladu k výročí 800 let města.

ROHÁČOVÁ, Magdalena, TUDÍK, Ivan a ZAWADA, Jan. *Sanatorium v Jablunkově: stoletá historie.* Jablunkov: Sanatorium Jablunkov, a. s., 2024. **48 stran.**

Jubilejní publikace vydána u příležitosti 100. výročí vzniku tohoto významného prvorepublikového léčebného zařízení. Současně se vznikem ústavu byl na přílehlých pozemcích zřízen park s arboretem, který byl v roce 1994 registrován jako „významný krajinný prvek – Jablunkovský park“. Jednotlivé kapitoly se věnují vzniku a historii sanatoria, předválečné umělecké výzdobě, historii parku a také současnému a předválečnému sortimentu rostlin a dřevin pěstovaných v parku.

VALEČKOVÁ, Lenka, ed. *210 předmětů – 210 příběhů, 210 let Slezského zemského muzea.* Opava: Slezské zemské muzeum, 2024. **270 stran. ISBN 978-80-87789-98-8.**

Publikace vznikla u příležitosti 210. výročí Slezského zemského muzea a přináší 210 zajímavých příběhů o muzejních předmětech. Snahou autorů bylo nejen uctít ono jubileum, ale prostřednictvím 210 vybraných předmětů ukázat čtenářům bohatství muzeem spravovaného sbírkového fondu. V knize je proto prezentováno všech 21 podsbírek a do její přípravy se zapojili všichni kurátoři muzea. Tato výroční kniha čtenáři přináší 210 předmětů, které nic nespojuje, každý mluví sám za sebe. A každý z nich vypráví svůj příběh. Exponáty z publikace jsou k vidění na výstavě „Když příběhy ožívají...“

ZÁVĚŠICKÝ, David. *Pamětní kniha MS Hošťata: výročí 30 let trvání spolku 1993–2023.* 1. vydání. Přerovec: Myslivecký spolek Hošťata - Suché Lazce, 2024. **96 stran. Nová iskra. ISBN 978-80-11-04525-8.**

Kniha dokumentuje historii spolku od konce 19. století až do roku 2023. Cílem publikace je předat dalším generacím z řad myslivců a přátel myslivosti pokud možno co nejvíce informací o činnostech mysliveckého sdružení v Suchých Lazcích, Podvihově a Komárově. Publikace má širší záběr a věnuje se nejen historii spolku, ale obsahuje také historické zajímavosti z myslivosti obce Suché Lazce a okolí z konce 19. století, připomíná již zapomenutá místa jako Hostinec G. Reichela, hájenku na Přerovci nebo továrnu na čokoládu IKA v Komárově. Kniha připomíná slavné rodáky ze Suchých Lazců jako Drahomír Illík Lazecký, Jáchym Blechta nebo Fran Směja.

Zpracovala Gabriela Červenková